

Tárgytematika

A pénz szociológiája és a posztmodernitás

NGB_RT024_1

Tárgyfelelős neve: dr. Szakál Gyula

Félév: 2013/14/2

Beszámolási forma: Beszámoló (ötfokozatú)

Tárgy heti óraszám: 2/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

Kitekintő tantárgy. A korábban tanult történeti, közgazdasági és egyéb társadalomtudományi ismeretek összefűzése a cél. A tantárgy elvégzésével az elemzői készségek, a multidiszciplináris gondolkodás, és a kritikus gondolkodás fejlesztése a cél.

TANTÁRGY TARTALMA

Nemzetközi, határon átnyúló, ezért globális megoldást igénylő problémakörök társadalmi, gazdasági és politikai hatásainak bemutatása illetve az egyes speciális témakörökhöz kapcsolódó közgazdasági modellek és szociológiai elméletek ismertetése. A hallgatók a félév során átfogó képet kaphatnak a feketegazdaság és az illegális cselekmények hatásairól és összefüggéseiről. Amennyiben az adott illegális cselekmény Magyarországra is jellemző, úgy a magyar szabályozás sajátosságairól is szó esik.

A tantárgy hetekre lebontott menete:

1. hét - Kábítószeres előállítás és kereskedelme.

A heroin útja Afganisztántól a junkieig. Árképzés, haszon és az árucikk módosítása az eladói lánc egyes szintjein.

2. hét - Prostitúció, szexipar.

Prostituáltak árképzése és a racionális cselekvés elmélete.

3. hét - Emberkereskedelem, migrációs problémák.

Magyarország szerepe a globális emberkereskedelemben.

4. hét - Szerencsejáték és a nemzeti szabályozás problematikája. Zugszóktól az internetes fogadásig.

5. hét - Kalózkodás.

Szomália kalózzai és a nemzetközi víziutak biztonsága.

6. hét - Virtuális kalózkodás. A szerzői jogok problematikája, szerzői joggal történő visszaélések.

Hogyan hatnak az új technológiák a szerzői jogokkal kapcsolatos vélekedésekre. A longtail elmélete.

7. hét - Fegyverkereskedelem, háború ipar, proliferáció.

8. hét - Korrupció, adócsalás. A korrupció gazdaságtana. Korrupciós index kiszámolása és alkalmazása.
9. hét - Szervezett bűnözés. Pénzmosás lehetőségei nemzetközi bűnszervezetben.
10. hét - Alkohol és cigarettalobbi. Csempészet és a tiltási kísérletek kapcsolata.
11. hét - Műkincspiac, műkincsrablás, hamisítás.
12. hét - Ipari kémkedés, hamisítás.
13. hét - Informatikai bűntények.
14. hét - Terrorizmus.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Az elhangzott órai ismeretek és a kiadott olvasnivalók alapján szóbeli vizsga.

KÖTELEZŐ IRODALOM

A tantárgyhoz nem létezik jegyzet, vagy átfogó irodalom, így az egyes témákhoz megadott olvasnivalók az irányadóak.

1. hét

Bayer István (2000) *A drogok történelme*. Budapest: Aranyhal Kiadó. pp. 21-184.

2. hét

Betlen Anna (1998) A képmutatás törvényi útja, avagy egy lépés a prostitúció legalizálása felé. *Fundamentum*, (2. évf.) 4. sz. 159-166. old. <http://www.matarka.hu/clik.php?cikkmutat=240900&mutat=http://157.181.181.13/dokuk/98-4-23.pdf>

Betlen Anna (2013) Legfőbb érték az ember... azazhogy a nő. Nőelszívás: a prostitúció a gazdaságban. *TNTeF = Társadalmi Nemek Tudománya : Interdiszciplináris eFolyóirat*, (3. évf.) 1. sz. 95-112. old.

3. hét

Lubastyik Zoltán - Gaál Gyula (2002) A hazánkban működő embercsempész szervezetek jellemzői. *Belügyi Szemle* 50. évf.:227-237.

Forrai Judit (2010) Prostitúció és globalizáció. *Eszmélet*, (22. évf.) 86. sz. 145-154. old.

4. hét

Eadington, W. R. 1999. "The economics of casino gambling." *The Journal of Economic Perspectives* 13:173–192. http://www.nomorenhtaxes.com/pdf_docs/perspectives.pdf .

Tessényi Judit (2012) A szerencsejáték externális hatása. *Társadalomkutatás*, (30. köt.) 3. sz. 291-304. old.

5. hét

Ravasz Ábel (2008) Kalózkodás Szomáliában: Puntland és a bukott államiság. *Kül-Világ*.
<http://epa.oszk.hu/00000/00039/00016/pdf/ravasz.pdf>

6. hét

Lessig, Lawrence (2005) *Szabad kultúra. A kreativitás természete és jövője*. Budapest: Kiskapu Kiadó
http://kiskapukiado.hu/download.php?TABLE=storage_area&FIELD=data&KEY=file_id&KEYVALUE=312&FILENAME=SzabadKultura.pdf&TYPE=application/pdf .

Bodó Balázs (2011) Kalózkodók, kalózállamok – A nemzetközi szerzői jogi rezsim. In.: Bodó Balázs (2011) *A szerzői jog kalózzai. 4. fejezet*. Budapest: Typotex. pp. 114-151.

7. hét

Burrows, Gideon. 2004. *A fegyverkereskedelem. Dermesztő bepillantás*. Budapest: HVG Kiadó.

8. hét

Sebestyén Tibor (2005) Korrupciós trendek a magyar és nemzetközi adatok tükrében 1. rész. *Polgári Szemle* 1. évf. <http://epa.oszk.hu/00800/00890/00003/article25.html>

Transparency International(2009) *Globális Korrupciós Jelentés 2009 - Vezetői összefoglaló*.
http://www.transparency.hu/uploads/files/static/GCR_2009_Vezetoi_osszefoglalo.pdf

9. hét

Glenny, Misha (2009) *McMafia: Szervezett bűnözés határok nélkül*. Reprint. Budapest: Gabo Könyvkiadó.

10. hét

Sárosi Péter (2007) Egy "nemes kísérlet" kudarca - Az amerikai alkoholtilalom. *Beszélő* 12. évf.:39-57.
<http://beszelo.c3.hu/cikkek/egy-nemes-kiserlet-kudarca>

11. hét

Bellet, Harry (2003) *Összeomlás fél hétkor*. Budapest: HVG Kiadó.

12. hét

Dobokay Gábor (2000) Gazdasági hírszerzés, ipari kémkedés. *Belügyi Szemle* 48. évf.:89-96.

Piekalkiewicz, Janusz (1997) *A kémkedés világtörténete : Ügynökök, rendszerek, akciók*. Budapest: Zrínyi Kiadó.

13. hét

Nagy Zoltán András (2001) Informatikai bűncselekmények. *Magyar Tudomány* 108. évf.:946-957.
<http://epa.oszk.hu/00700/00775/00033/946-957.html>

14. hét

Tarján G. Gábor (2002) A terrorizmus történelmi dimenziói. *Belügyi Szemle* 50. évf.:5-25.

Ajánlott irodalom:

United Nations (2010): Globalization of Crime: A Transnational Organized Crime Threat Assessment. United Nations Publications. http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/tocta/TOCTA_Report_2010_low_res.pdf